

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 110/2024
27.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у правној ствари извршног повериоца „Eurobank“ АД Београд, против извршног дужника АА из ..., ради наплате новчаног потраживања, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Основног суда у Новом Пазару и Привредног суда у Београду, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Виши суд у Новом Пазару.

Образложење

Извршни поверилац „Eurobank“ АД Београд је поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе - менице Основном суду у Новом Пазару 10.01.2018. године извршног дужника АА из ..., ради наплате новчаног потраживања у износу од 57.098.884,62 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Решењем Основног суда у Новом Пазару И Ив 10/18 од 11.01.2018. године одређено је предложено извршење. Одлучујући о приговору извршног дужника изјављеном на наведено решење о извршењу Основни суд у Новом Пазару је решњем И Ив 121/18 од 28.05.2018. године у ставу првом изреке, усвојио приговор извршног дужника, ставио ван снаге решење о извршењу Основног суда у Новом Пазару И Ив 10/18 од 11.01.2018. године, којим су одређени средство и предмет извршења и укинуо спроведене радње. Ставом другим изреке, констатовно је да ће се по правноснажности решења поступак наставити као по приговору против платног налога пред Привредним судом у Београду. У образложењу је навео да су извршни поверилац и извршни дужник закључили споразум о месној надлежности у члану 7. уговора о јемству, којим је уговорена надлежност Трговинског, сада Привредног суда у Београд, сходно члану 62. став 4. ЗИО, који предлог је извршни поверилац навео у самом предлогу за извршење и уз предлог приложио уговор о јемству, због чега је одлучио као у ставу другом изреке.

Привредни суд у Београду није прихватио своју стварну надлежност и актом П 982/24 од 11.03.2024. године предмет доставио Врховном суду ради решавања сукоба стварне надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон) у вези члана 39. Закона о извршењу и обезбеђењу - ЗИО („Службени гласник РС“, бр. 106/15... 9/20), Врховни суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно и месно надлежан Виши суд у Новом Пазару.

Одредбом члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, прописано је да привредни суд у првом степену суди у спору између домаћег и страног привредног друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта, као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 7 истог закона, прописано је да виши суд у првом степену суди у грађанско-правним спору ако вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије.

Дакле, привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између привредних субјеката или привредних субјеката и других правних лица у обављању привредних делатности, па у конкретном случају није испуњен субјективни критеријум за постојање спора из међусобног односа привредних субјеката, односно спора привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, с обзиром да се ради о спору између физичког лица и привредног субјекта.

У конкретном случају, извршни поверилац има статус привредног субјекта, док је извршни дужник физичко лице, а ради се о спору у коме је предмет новчано потраживање у износу од 57.098.884,62 динара, па Врховни суд налази да нису испуњени услови из члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, с обзиром да није испуњен ни субјективни критеријум - не ради се о спору између привредних субјеката, а ни објективни - спор није произишао из привредне делатности парничних странака. Такође, странке не могу уговорити стварну већ само месну надлежност, у смислу одредбе члана 65. став 1. ЗПП, којом је прописано да ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

Имајући у виду наведено, као и да вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије, то Врховни суд налази да је за суђење у овој правној ствари, применом члана 25. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова, у вези члана 4. став 1. тачка 13. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва, стварно надлежан Виши суд у Новом Пазару.

На основу члана 22. став 2. ЗПП Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић